

Motion till riksdagen

1986/87:Bo221

Margit Gennser och Per Stenmarck (m)

Förenklade regler för att underlätta exportsatsningar inom byggsektorn

---

Den bygg- och bostadsbyråkrati som successivt vuxit fram i Sverige sedan 1940-talet har skapat en uniformitet på bostadsmarknaden. Husen har fått samma exteriör och utformning vare sig de ligger i Skåne, Västmanland eller Norrbotten. Detta är inte funktionellt. Stora variationer i klimat borde skapat olika byggkultur i skilda delar av landet. Olika historiska och kulturella traditioner borde också ha kunnat slå igenom i bostadsbyggandet. Om så hade skett, hade svensk arkitektur kunnat vidmakthålla sitt internationella anseende som uppnåddes i och med Stockholmsutställningen 1930.

Det är följande huvudlinjer inom bostadsbyråkratin som lett till det nu påtalade förhållandet. Planverkets utveckling av alltmer detaljerade och i praktiken styrande normer har via bostadsfinansieringen skapat en sådan stelhet att standardisering av arkitekturen näst intill blivit en ekonomisk nödvändighet. Alltför många torftiga stadsmiljöer har "reglerats fram".

I Skåne med dess närhet till Danmark framgår skillnaden i utveckling mycket tydligt. Den varierande stadsmiljön i Danmark är eftersträvansvärd även för Skåne. Å andra sidan har de svenska husens tekniska standard många gånger varit överlägsen den danska. Det finns således mycket att vinna på ökade kontakter mellan Sverige men också mellan Sverige och länder som Holland, t. ex. genom att ta bort de barriärer som hindrar att svenska byggföretag och svenska arkitekter går in och konkurrerar om byggprojekt i exempelvis de två nu nämnda länderna. Detta skulle skapa nya impulser och då ny utveckling.

Ett villkor för att denna typ av projekt skall komma till stånd är att svenska företag kan bygga referensobjekt som är anpassade till den tänkta exportmarknaden, vilket ofta innebär avvikelser mot svenska ytnormer. Om sådana referensobjekt skall byggas i Sverige, måste byggherren avstå från statlig bostadsfinansiering, vilket utgör betydande problem för de mindre och då ofta kapitalsvagare företagen samtidigt som det oftast är här som nytänkandet finns.

Det är inte tu tal om att den nu berörda nackdelen främst är en nackdel för gränslandskap som Skåne. Här finns det betydande incitament att vidga marknaden över gränserna, eftersom förhållandena ofta – trots vissa olikheter – är likartade.

Ett sätt att lösa de nu berörda problemen är att ändra det statliga bostadsfinansieringssystemet. Genom att frigöra räntebidragen från lånen uppnås en större frihet. Banken eller kreditinstitutet får avgöra om avvikelserna från gängse normer i Sverige försämrar husets säkerhet som

låneobjekt, vilket i sin tur får effekter på låneräntan.

Mot. 1986/87

Bo221

Räntebidraget däremot utgår lika för alla på 95 % av den beräknade kostnaden för byggprojektet. Den schablon som utgör underlag för den beräknade kostnaden skall bygga på ett visst basbelopp. Till detta bör komma ett tilläggsbelopp per kvadratmeter lägenhetsyta. För såväl småhus som lägenheter i flerfamiljshus bör en maximering vid 120m² införas i schablonen.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts i motionen ovan hemställer vi att riksdagen hos regeringen begär ett förslag om ändringar av bestämmelserna för räntebidrag vid bostadsbyggande i enlighet med vad som angetts i motionen.

Stockholm den 22 januari 1987

Margit Gennser (m)

Per Stenmarck (m)